

Ομόφωνη Απόφαση
της Συγκλήτου του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
στη συνεδρίασή της με αριθμό 2911/24-6-2015
επί των Βασικών Σημείων του Σχεδίου Νόμου του ΥΠΑΙΠΘ
“Ρυθμίσεις για την ανώτατη εκπαίδευση, την έρευνα, την πρωτοβάθμια και
δευτεροβάθμια εκπαίδευση και άλλες διατάξεις”

Η Σύγκλητος του ΑΠΘ θεωρεί ότι οι προτεινόμενες στο σχέδιο νόμου ρυθμίσεις συνιστούν μεγάλης κλίμακας αλλαγή του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας των ΑΕΙ οι οποίες θα προκαλέσουν μεγάλη αναταραχή στη ομαλή λειτουργία του Ελληνικού πανεπιστημίου ενώ αυτό προσπαθεί να λειτουργήσει σε περιβάλλον οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Οι αλλαγές αυτές, κάποιες από τις οποίες βοηθούν στην λειτουργία του πανεπιστημίου, εμποδίζουν τον στρατηγικό σχεδιασμό, αλλά και την πορεία ανάπτυξης των σχέσεων του Ελληνικού πανεπιστημίου με το Ευρωπαϊκό και διεθνές ακαδημαϊκό περιβάλλον. Κατά συνέπεια και εφόσον έχει ήδη εξαγγελθεί από την ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας η πρόθεση για νέο συνολικό πλαίσιο λειτουργίας των ΑΕΙ εντός του επόμενου έτους, η Σύγκλητος θεωρεί ότι η βέλτιστη κίνηση στην παρούσα συγκυρία θα είναι να περιοριστούν δραστικά οι ρυθμίσεις του νομοσχεδίου στα απολύτως απαραίτητα για την διευκόλυνση της καθημερινής λειτουργίας των ΑΕΙ σε διαδικαστικά θέματα (εξελίξεις προσωπικού, διαγωνισμοί, κ.α.). Όλες οι άλλες ρυθμίσεις να συζητηθούν για πιθανή ένταξή τους στο συνολικό νόμο πλαίσιο το επόμενο έτος.

Παρακάτω παρουσιάζεται συνοπτικά η ομόφωνη άποψη της Συγκλήτου του ΑΠΘ επί βασικών σημείων του νέου νομοσχεδίου για τα ΑΕΙ, όπως διαμορφώθηκε στη συνεδρίαση της 24/6/2015. Προτάσεις για επιμέρους τροποποιήσεις στα άρθρα του νομοσχεδίου όπως παρουσιάστηκαν και εγκρίθηκαν στη σχετική συζήτηση θα υποβληθούν στο πλαίσιο της διαβούλευσης και θα τεθούν υπόψη της Συνόδου Πρυτάνεων (Ηράκλειο, 26-27/6/2015).

.....

A. Συλλογικά Όργανα Διοίκησης

A.1 Σύγκλητος:

Η προβλεπόμενη εκπροσώπηση των φοιτητών καθώς και των άλλων κατηγοριών εργαζομένων των ΑΕΙ (ΕΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ, διοικητικοί υπάλληλοι) στη Σύγκλητο κρίνεται ως θετική. Ο τρόπος ορισμού των εκπροσώπων από τα συλλογικά τους όργανα πρέπει να γίνει πιο συγκεκριμένος. Σημαντικό πρόβλημα δημιουργείται με την προβλεπόμενη συμμετοχή εκπροσώπων και όχι προέδρων των Τμημάτων, καθώς οι τελευταίοι αποτελούν το συνδεδεμένο κρίκο με την Διοίκηση του Πανεπιστημίου. Επιπλέον, σε περιπτώσεις μεγάλων ΑΕΙ, ο περιορισμός στα μέλη της Συγκλήτου και η προβλεπόμενη κυκλική συμμετοχή αφήνουν εκτός Συγκλήτου πολλά Τμήματα. Στη Σύγκλητο του ΑΠΘ, με το άνω όριο των 53 μελών, μόνο τα μισά Τμήματα θα εκπροσωπούνται. Η κυκλική συμμετοχή δεν εξασφαλίζει την αντιπροσώπευση των Τμημάτων στα θέματα που συζητούνται, όταν μάλιστα αποδυναμώνεται ο ρόλος των Κοσμητειών έναντι των Τμημάτων. Ενόψει της θεσμοθέτησης του Πρυτανικού Συμβουλίου που θα έχει αρμοδιότητες επί όλων των διαδικαστικών θεμάτων, προτείνεται όπως στη Σύγκλητο συμμετέχουν οι πρόεδροι όλων των Τμημάτων του Ιδρύματος ανεξαρτήτως αριθμού. Μόνο σε περιπτώσεις μονοτμηματικών Σχολών θα πρέπει να συμμετέχει (εκτός του Κοσμήτορα) και ένας εκπρόσωπος μελών ΔΕΠ.

A.2 Πρυτανικό Συμβούλιο: Η επαναφορά του Πρυτανικού Συμβουλίου χαρακτηρίζεται ως θετική, δεδομένου ότι είναι πιο ευέλικτο όργανο από τη Σύγκλητο και μπορεί να αποσυμφορήσει τη Σύγκλητο από διαδικαστικού χαρακτήρα θέματα. Στο Πρυτανικό Συμβούλιο θα πρέπει να συμμετέχουν όλοι οι αντιπρυτάνεις και, έως την εκλογή νέων πρυτανικών αρχών, όλοι οι υπηρετούντες αναπληρωτές πρύτανη.

A.3 Συμβούλιο Ιδρύματος: Η ύπαρξη ενός οργάνου ανεξάρτητου από την εκτελεστική διοίκηση των ΑΕΙ με βασικές αρμοδιότητες τον έλεγχο των βασικών μεγεθών οικονομικής διαχείρισης, αλλά και την υποστήριξη πρωτοβουλιών στρατηγικής ανάπτυξης και εξωστρέφειας (σε συνεργασία με τη διοίκηση) είναι ιδιαίτερα χρήσιμη και επιθυμητή. Στα Συμβούλια Ιδρύματος δόθηκαν όμως και άλλες αρμοδιότητες (προεπιλογή υποψηφίων πρυτάνεων/κοσμητόρων) οι οποίες οδήγησαν σε σύγχυση για το ρόλο και τις αρμοδιότητες του οργάνου. Σε κάθε περίπτωση, πρόκειται για εκλεγμένα όργανα διοίκησης για τα οποία είναι προτιμότερη η τροποποίηση των αρμοδιοτήτων τους από την κατάργησή τους.

B. Μονοπρόσωπα Όργανα Διοίκησης

B.1 Λήξη Θητειών Μονοπρόσωπων Οργάνων Διοίκησης: Η Σύγκλητος εκφράζει την έντονη αντίθεσή της στην πρόωρη λήξη θητειών των νομίμως εκλεγμένων μονοπρόσωπων οργάνων διοίκησης (Πρυτάνεις, Κοσμήτορες). Μία τέτοια απόφαση εγείρει θέματα συνταγματικής νομιμότητας και οδηγεί τα Πανεπιστήμια σε άνευ αιτίας αναταραχή.

B.2 Εκλογική Διαδικασία Μονοπρόσωπων Οργάνων Διοίκησης: Η συμμετοχή των φοιτητών και των υπαλλήλων των ΑΕΙ στην εκλογή των μονοπρόσωπων οργάνων διοίκησης (Πρυτάνεις, Κοσμήτορες, Πρόεδροι) δεν κρίνεται σκόπιμη καθώς επηρεάζει την επιλογή του ιεραρχικά προϊσταμένου ενός αυτοδιοικούμενου οργανισμού, και δεν πρέπει να συγχέεται με τη συμμετοχή των εκπροσώπων τους στα συλλογικά όργανα διοίκησης (Σύγκλητος, Γεν. Συνέλευση Τμήματος). Η Συνταγματική διάκριση των μελών των ΑΕΙ σε δημόσιους λειτουργούς (μέλη ΔΕΠ) αφενός, και υπαλλήλους - φοιτητές αφετέρου, συνεπάγεται την ανάθεση της επιλογής διοίκησης των ΑΕΙ στα μέλη ΔΕΠ, και όχι στις άλλες ομάδες μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας.

Επιπρόσθετα, ο προτεινόμενος αλγόριθμος στάθμισης των ψήφων στις επί μέρους κατηγορίες εκλεκτόρων δίνει σημαντική βαρύτητα στις άλλες ομάδες μελών των ΑΕΙ (έναντι αυτής των μελών ΔΕΠ). Θεωρούμε απόλυτα λανθασμένη και απαράδεκτη τη ρύθμιση που επιτρέπει σε όλους τους φοιτητές να ψηφίζουν, ενώ σταθμίζει τη συμμετοχή τους με τον αριθμό μόνο των φοιτητών που δεν έχουν υπερβεί τα $n+2$ έτη φοίτησης. Ο αριθμητής και ο παρονομαστής κάθε κλάσματος στον τύπο για τον υπολογισμό του Ψ θα πρέπει να αναφέρεται στο ίδιο σύνολο εκλεκτόρων.

Σχετικά με την κατάργηση της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας για την ανάδειξη των ακαδημαϊκών διοικητικών οργάνων, η Σύγκλητος εκφράζει την αντίθεσή της. Η εμπειρία από την εφαρμογή του συστήματος ΖΕΥΣ ήταν ιδιαίτερος θετική, καθώς οδήγησε σε πολύ υψηλά ποσοστά συμμετοχής των εκλεκτόρων, απέτρεψε προσπάθειες βίαιης και αντιδημοκρατικής διάλυσης των εκλογικών διαδικασιών, και διασφάλισε το απόρρητο και την ακεραιότητα της ψηφοφορίας, με τεχνολογίες που είναι αποδεκτές από την διεθνή επιστημονική κοινότητα της κρυπτογραφίας. Εξάλλου, με σχετική απόφαση του ΣτΕ, απορρίφθηκε ως αβάσιμος ο ισχυρισμός ότι η ηλεκτρονική ψηφοφορία προάγει την αδιαφάνεια και δεν διασφαλίζει την μυστικότητα της ψήφου.

B.3 Πρύτανης – Αντιπρυτάνεις: Η κατάργηση της προεπιλογής υποψηφίων Πρυτάνεων (και Κοσμητόρων) κρίνεται θετική. Όμως η δυνατότητα εκλογής σε θέση Πρύτανη, την ανώτατη διοικητική θέση του Πανεπιστημίου, θα πρέπει να δίνεται μόνο σε Καθηγητές πρώτης βαθμίδας και όχι σε Αναπληρωτές Καθηγητές, καθώς οι τελευταίοι εξαρτώνται από Καθηγητές πρώτης βαθμίδας του ίδιου Ιδρύματος για την εξέλιξή τους.

Ο αριθμός των Αντιπρυτάνεων προτείνεται να κλιμακώνεται ανάλογα με τον αριθμό των Σχολών και Τμημάτων του κάθε Πανεπιστημίου, χωρίς να προκαθορίζονται με ενιαίο τρόπο οι αρμοδιότητες και οι τίτλοι. Προτείνεται να θεσμοθετηθούν 2 θέσεις Αντιπρυτάνεων για τα μικρά ιδρύματα (έως 4 Σχολές), 3 θέσεις για ιδρύματα με 5-7 Σχολές, 4 θέσεις για 8-9 Σχολές και 5 θέσεις για ιδρύματα με 10 ή περισσότερες Σχολές. Στα πολυεδρικά ιδρύματα μπορεί να αυξάνεται ο αριθμός των αντιπρυτάνεων κατά ένα. Οι αρμοδιότητές τους να καθορίζονται με εισήγηση του Πρύτανη που εγκρίνεται από τη Σύγκλητο.

B.4 Κοσμήτορες – Πρόεδροι: Η συνεχής ανταλλαγή αρμοδιοτήτων μεταξύ Κοσμητόρων και Προέδρων δημιουργεί σύγχυση και μεταβατικά φαινόμενα με μεγάλη χρονική διάρκεια. Οι προτεινόμενες αλλαγές περιορίζουν σημαντικά το ρόλο του Κοσμήτορα και εμποδίζουν τις διατμηματικές συνεργασίες, οι οποίες είναι απαραίτητες για την αποτελεσματικότερη διεξαγωγή του διδακτικού και ερευνητικού έργου της Σχολής, την διαχείριση των υποδομών και την εξοικονόμηση πόρων. Ενδεικτικά αναφέρεται πως ενώ το προτεινόμενο σχέδιο αναθέτει στην Κοσμητεία την μέριμνα για την εφαρμογή των προγραμμάτων σπουδών, τα προγράμματα σπουδών καταρτίζονται αποκλειστικά από τα Τμήματα και εγκρίνονται απ' ευθείας και μόνο από τη Σύγκλητο.

Γ. Διαδικασία εκλογής και εξέλιξης μελών ΔΕΠ

Οι αλλαγές στη διαδικασία εκλογής μελών ΔΕΠ είναι γενικά προς τη θετική κατεύθυνση και θα ενισχύσουν τη διαφάνεια στις προσλήψεις νέων καθηγητών και στις εξελίξεις υπηρετούντων. Για όλα τα πανεπιστήμια θα πρέπει να ορίζεται στο νομοσχέδιο ένα ελάχιστο επίπεδο προσόντων εκλογής και εξέλιξης στις διάφορες βαθμίδες Καθηγητή, ενώ, στο πλαίσιο του αυτοδιοίκητου, το κάθε πανεπιστήμιο θα πρέπει να μπορεί να προσθέτει και τυχόν επιπλέον κριτήρια. Τα ελάχιστα κριτήρια για εκλογή σε βαθμίδα Επίκουρου Καθηγητή θα πρέπει να αναθεωρηθούν, καθώς στο παρόν σχέδιο νόμου υποβαθμίζουν τη βαθμίδα του Επίκουρου στο επίπεδο του Λέκτορα.

Η αναστολή του ηλεκτρονικού συστήματος διαχείρισης διαδικασιών εκλογής και εξέλιξης καθηγητών (ΑΠΕΛΛΑ) είναι αρνητική καθώς και η νέα διαδικασία εκλογής/εξέλιξης θα πρέπει να υποστηρίζεται από ένα ανάλογο υπολογιστικό εργαλείο, το οποίο βοηθά σημαντικά στην κατάρτιση εκλεκτορικών σωμάτων σε μια κοινή βάση για όλη τη Χώρα. Υπενθυμίζεται πως έχει δαπανηθεί ένα σεβαστό ποσό για την ανάπτυξη του συστήματος ΑΠΕΛΛΑ.

Δ. Θέματα Σπουδών

Δ.1 Θεσμοθέτηση Εκπαιδευτικών Μονάδων: Γίνεται προσπάθεια δημιουργίας ελληνικών μονάδων αντίστοιχων των ECTS, ωστόσο είναι ασαφής ο τρόπος αντιστοίχισης των EM/IEM με τα ECTS. Εκτιμάται ότι η εισαγωγή των νέων μονάδων θα δημιουργήσει γραφειοκρατικά προβλήματα στην έκδοση παραρτήματος διπλώματος, με αποτέλεσμα να ακυρώνονται επίμονες, πολυετείς και δαπανηρές προσπάθειες. Η εξωστρέφεια των Ιδρυμάτων πλήττεται καίρια με τη χρήση αποκλειστικά ελληνικών ακαδημαϊκών εργαλείων, όπως οι Εκπαιδευτικές Μονάδες και Ισοδύναμες Εκπαιδευτικές Μονάδες, οδηγώντας σε αναντιστοιχία και σύγχυση για τους τίτλους σπουδών των Ελληνικών ΑΕΙ στο εξωτερικό και, εν τέλει, επηρεάζοντας αρνητικά την αμφίδρομη κινητικότητα φοιτητών και τη λειτουργία προγραμμάτων όπως το ERASMUS.

Δ.2 Μετεγγραφές: Οι προβλεπόμενες διατάξεις έχουν επιμέρους προβλήματα εφαρμογής ιδίως σε σχέση με την βαρύτητα των κριτηρίων μοριοδότησης. Σημαντικό πρόβλημα θα προκύψει για όλα τα ΑΕΙ αν επεκταθεί, όπως προτείνεται, η δυνατότητα μετεγγραφής φοιτητών σε εξάμηνα πέραν του Α' έτους Σπουδών. Η μεταβατική διάταξη που αφορά τις μετεγγραφές φοιτητών Αρχιτεκτονικής είναι επίσης προβληματική και μη συμβατή με τη σχετική απόφαση του ΣτΕ.

Δ.3 Μεταπτυχιακά Προγράμματα σε Ξένη Γλώσσα: Η διαφαινόμενη πρόθεση του νόμου να άρει την δυνατότητα των ΑΕΙ να προσφέρουν ΠΜΣ σε ξένη γλώσσα (πχ αγγλικά) κρίνεται απολύτως αρνητική γιατί περιορίζει σημαντικά τις ευκαιρίες των ελληνικών Πανεπιστημίων για διεθνείς συνεργασίες και εξωστρέφεια.

Ε. Θέματα Έρευνας

Οι προβλεπόμενες ρυθμίσεις κρίνονται θετικές με εξαίρεση την μεταβατική διάταξη για κατάργηση των εκλεγμένων συλλογικών διοικήσεων των ΕΛΚΕ από εκπροσώπους Σχολών πριν τη λήξη της θητείας τους και την εκλογή νέων διοικήσεων από εκπροσώπους Τμημάτων.